

De Boeddha's verlichting

We hebben zojuist, hier in de tempel, gevierd dat de Boeddha 2500 jaar geleden zijn verlichting realiseerde: het grote inzicht dat gekenmerkt wordt door diepe wijsheid en groot mededogen. Hij bereikte dat na 6 jaar lang intensief geoefend te hebben in de toen gangbare meditatievormen. Die 6 jaar van oefenen bereidde de Boeddha voor op die bewuste nacht waarin Hij onder de Bodhiboom zat te mediteren en Zijn bewustzijn als het ware binnenstebuiten werd gekeerd.

Alle diepliggende angsten, verlangens, pijnlijke of depressieve emoties alsook die van haat en afgunst, kwamen allemaal in Hem naar boven maar Hij bleef stil en onbeweeglijk zitten, gewaar van wat zich allemaal aan Hem toonde. Hij zag dat alle herinneringen, emoties en gedachten leeg en substantieloos waren en dat ze niet meer zijn dan echo's uit het verleden, net zoals het geluid van de meditatiebel nog voor enige tijd blijft nagalmen nadat hij is aangeslagen. Hierdoor kon Hij stil en onbevungen blijven zitten waardoor de echo's van Zijn beginloos verleden tot complete rust kwamen.

De Boeddha's geest en lichaam werden zacht, en ontspannen en vriendelijk en Hij werd gevuld met de wijsheid dat niets vastgehouden of weggedrukt hoeft te worden want dit moment zoals het is is nu al verleden tijd en slechts nog aanwezig als herinnering, een echo zonder substantie.

Onze beoefening wordt soms ook het in orde brengen van het huis genoemd. Door de meditatie worden de diepste lagen van ons bewustzijn geopend. De wierook staat hier symbool voor; zijn geur bereikt uiteindelijk elk hoekje van de ruimte.

Het verhaal over de Boeddha's verlichting vermeldt dat het in één nacht gebeurde. Voor ons zal het waarschijnlijk over een langere tijd uitgespreid plaatsvinden want wat vrij komt om opgeruimd te worden is afhankelijk van de diepte van onze meditatie. Daarom hoeven we nooit bang te zijn dat we het niet aankunnen en het Pad van de Boeddha niet kunnen gaan.

Dus oefen en heb geduld. Het verhaal gaat dat de Boeddha aan het eind van de nacht het licht van de morgenster zag. Wanneer wij uiteindelijk ook onbevungen kunnen zitten met wat zich aan ons toont dan zullen ook wij het licht kennen, het licht van ons gewaarzijn waarmee alle dingen gezien kunnen worden zoals ze werkelijk zijn: leeg, stil en van voorbij gaande aard. En dit maakt ook in ons een diepe wijsheid en groot mededogen vrij, en worden wijzelf Boeddha.

* * * * *

*Eerw. Baldwin Schreurs
Zondag 11 december 2022*